

Opinia Consiliului Fiscal cu privire la proiectul de rectificare bugetară pe anul 2010

Ministerul Finanțelor Publice a trimis Consiliului Fiscal prin adresa nr.100400/16.11.2010 *Proiectul de rectificare a bugetului de stat și al bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010*, solicitând în baza art. 40, alin. (2) din Legea nr. 69/2010 opinia Consiliului Fiscal. În temeiul acestui articol de lege, Consiliului Fiscal îi revine drept atribuție „analiza și elaborarea de opinii și recomandări, atât înainte de aprobarea de către Guvern, cât și înainte de transmiterea către Parlament, asupra legilor bugetare anuale, a rectificărilor bugetare, cât și asupra altor inițiative legislative care pot avea un impact asupra volumului cheltuielilor bugetare, precum și evaluarea conformității acestora cu principiile și regulile fiscale prevăzute de prezenta lege”.

Ținând cont de mandatul său în conformitate cu prevederile legii 69/2010, **Consiliul Fiscal constată și emite următoarele opinii și recomandări privitoare la proiectul de rectificare bugetară:**

1. Proiectul de rectificare bugetară îndeplinește condițiile art. 15, alin. (2) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010 cu privire la faptul că nu pot fi aprobate mai mult de două rectificări bugetare pe an.
2. Proiectul de rectificare îndeplinește regula cu privire la rectificările bugetare stipulată la art. 16 din Legea nr. 69/2010 conform căruia cheltuielile totale ale bugetului general consolidat, excluzând asistența financiară din partea Uniunii Europene și a altor donatori, pot fi suplimentate cu ocazia rectificărilor bugetare numai pentru plata serviciului datoriei publice și pentru plata contribuției României la bugetul Uniunii Europene. De asemenea, proiectul de rectificare îndeplinește și regula stipulată la art. 9, alin. (2) din Legea nr. 69/2010 conform căruia totalul cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat nu poate fi majorat pe parcursul anului bugetar, cu ocazia rectificărilor bugetare. Proiectul de rectificare bugetară prevede creșterea cheltuielilor totale ale bugetului general consolidat cu 53 milioane lei (datorita creșterii intrarilor estimate din fonduri de preaderare cu 60.5 milioane lei) și reducerea cheltuielilor de personal cu 157 milioane lei.

3. Conform Legii nr. 69/2010, analizele, opiniile și recomandările Consiliului Fiscal cu privire la rectificările bugetare au în vedere respectarea de către acestea a principiilor și regulilor fiscale prevăzute în legea menționată. În privința principiului transparenței, deși în opinia pe marginea rectificării bugetare din august 2010, Consiliul Fiscal a recomandat fundamentarea detaliată a revizuirii veniturilor și cheltuielilor bugetare pe fiecare capitol din bugetul general consolidat, în continuare se constată revizuirii majore ale unor categorii de cheltuieli (fondul de rezervă bugetară, alte transferuri) care nu sunt însoțite de explicații detaliate privind cauzele revizuirii.
4. Proiectul de rectificare bugetară menține ținta de deficit bugetar de 6,8% din PIB, iar veniturile și cheltuielile totale ale bugetului general consolidat nu se modifică semnificativ. Având în vedere execuția bugetară din ultimele luni, Consiliul fiscal apreciază drept ridicată probabilitatea încadrării în limitele țintei de deficit asumate, în condițiile în care performanțele bugetare recente vor continua în perioada rămasă până la sfârșitul anului.
5. Consiliul fiscal remarcă evoluția peste așteptări a veniturilor din TVA și accize în lunile august și septembrie. Aceasta reflectă atât rezultatul majorării cotei TVA, cât și materializarea eforturilor Guvernului de combatere a evaziunii fiscale, contribuind la reducerea dezechilibrului bugetar sub nivelurile înregistrate în perioada similară a anului trecut. Consiliul Fiscal consideră realiste noile proiecții ale acestor categorii de venituri prevăzute în proiectul de rectificare bugetară.
6. Cu toate acestea, veniturile suplimentare la nivelul impozitelor indirecte sunt compensate de performanța mai scăzută decât cea programată la nivelul impozitelor directe, contribuțiilor sociale și veniturilor nefiscale, revizuirea în scădere a veniturilor bugetare aferente acestor categorii însumând aproximativ 3 miliarde de lei. Aceste evoluții confirmă opinia Consiliului Fiscal pe marginea primei revizuirii bugetare pe anul 2010, conform căreia estimările aferente unor categorii de venituri s-ar putea dovedi prea optimiste.
7. În opinia Consiliului Fiscal, structura revizuită a cheltuielilor bugetare poate constitui o cauză de îngrijorare. Deși cifrele revizuite în jos față de estimarea din august pentru cheltuielile de personal reflectă ajustarea peste așteptări a fondului de salarii, presiunile la

nivelul celorlalte cheltuieli sociale, revizuite în sus, și recurența problemei arieratelor rămân în continuare o provocare. Perpetuarea acestor tendințe ar putea periclita îndeplinirea obiectivelor fiscale viitoare sau ar putea conduce la reduceri ale altor categorii de cheltuieli, în special cheltuieli de investiții, dacă nu se implementează cu succes reformele menite să aducă aceste cheltuieli sub control.

8. La nivelul cheltuielilor cu asistența socială ale bugetului general consolidat, proiectul rectificării bugetare prevede un plus de 404 milioane lei (+594 milioane lei la nivelul bugetului de stat), în condițiile în care această categorie de cheltuieli a fost deja suplimentată semnificativ cu prilejul rectificării bugetare din august. Frecvențele revizuirii ascendente ale cheltuielilor cu asistența socială indică slăbiciuni în procesul de programare bugetară și nu sunt consistente cu obiectivul asumat de autorități de reformare și îmbunătățire a controlului asupra sistemului de prestații sociale.
9. Proiectul de rectificare prevede majorarea substanțială a fondului de rezervă bugetară (+1.6 miliarde lei). Conform art. 35 din proiectul OUG de rectificare, majorarea acestui fond este destinată și plății arieratelor bugetare. Cu toate acestea, nu este clar precizată suma avută în vedere în acest scop și motivul pentru care sumele respective nu au fost alocate direct ordonatorilor de credite la nivelul cărora se înregistrează plăți restante și care au responsabilitatea plății acestora. În conformitate cu principiul transparenței prevăzut de legea responsabilității fiscal-bugetare, Consiliul fiscal recomandă detalierea alocărilor suplimentare destinate Fondului de rezervă bugetară în documentele care însoțesc proiectul de rectificare, precizând suma care urmează a fi utilizată pentru plata arieratelor (eventual o defalcare pe ordonatori). În plus, ar fi binevenită stabilirea de criterii clare pe baza cărora va fi repartizat acest fond în vederea evitării alocărilor discreționare, precum și publicarea periodică a soldului Fondului de rezervă bugetară și a destinațiilor pentru care este distribuit.
10. În cazul cheltuielilor de capital, reducerea cu 240 milioane lei este justificată în mare parte de ajustarea acestor cheltuieli la nivelul bugetelor locale, în ipoteza conform căreia nerealizarea parțială a veniturilor proprii va conduce la o reducere automată a cheltuielilor de investiții efectuate de acestea. Consiliul fiscal consideră însă important ca autoritățile să se asigure că reducerile de venituri la nivelul autorităților locale să nu se materializeze

în acumulări suplimentare de plăți restante, în măsura în care aceste cheltuieli ar fi deja angajate.

11. Consiliul fiscal consideră reducerea semnificativă a poziției „alte transferuri” (-921 milioane lei) ca nefiind suficient explicată în documentele care însoțesc rectificarea bugetară. Având în vedere că acest capitol de cheltuieli cuprinde și transferuri de natura investițiilor publice, detalierea reducerilor operate este importantă din perspectiva evaluării acestora din punct de vedere calitativ.
12. În opinia Consiliului fiscal, mecanismul de stingere „în lanț” a arieratelor bugetare prevăzut în articolele 16 și 19 ale proiectului de ordonanță de urgență – aproximativ 250 milioane lei care vor fi transferați din bugetul de stat către bugetele locale și mai departe către anumite companii de stat și/sau anumite unități publice pentru ca acestea să își achite obligațiile bugetare restante – nu se adresează de fapt cauzelor structurale care au determinat acumularea de arierate. Consiliul fiscal înțelege constrângerile pe termen scurt care au determinat adoptarea acestui mecanism pentru eliminarea blocajelor financiare, însă astfel de măsuri trebuie însoțite de întărirea disciplinei financiare în vederea prevenirii acumulării în viitor de alte plăți restante: mecanisme similare au mai fost aplicate și în anii precedenți, fără ca acest lucru să conducă la eliminarea cauzelor structurale ce generează apariția de arierate.

Opiniile și recomandările formulate mai sus de Consiliul Fiscal au fost aprobate de Președintele Consiliului Fiscal, conform prevederilor art. 43, alin (2), lit. d) din Legea nr. 69/2010, în urma însușirii acestora de către membrii Consiliului, prin vot, în ședința din data de 18 noiembrie 2010.

18 noiembrie 2010

Președinte Consiliul Fiscal

IONUȚ DUMITRU